

FORSKAR FREDAG

Framtidsstaden Skellefteå

FORSKARFREDAG 29 SEPTEMBER
FRI ENTRÉ. VÄLKOMMEN!

SKELLEFTEÅ
Ge idéerna plats.

CAMPUS
SKELLEFTEÅ

Vi har idé för hur Skellefteå kan utvecklas. Idén kommer med all sannolikhet att förändras. Att i dag gissa hur vår framtid kommer att se ut är svårt. Bara fantasin sätter gränser för det som kan skapas. Hur kan vi använda tekniken för att förstå och skapa oss fördelar. Fördelar som vi måste ha för att utvecklas som stad. Vi firar ForskarFredag med ett program på Campus Skellefteå där studenter och gymnasielever, lärare och den vuxna allmänheten kan ta del av föreläsningar, workshop mm. Forskarrum erbjuder workshop för mellanstadiet och på Exploratoriet erbjuds skolprogram för högstadiet och en AW med forskningstema för allmänheten. Häng på!

Föreläsningar Campus Skellefteå

Forum

Vad händer när saker kopplar upp sig mot Internet?

Sakernas Internet, på engelska kallat Internet-of-Things (IoT) är när fysiska enheter såsom leksaker, hus, bilar, vägar, broar med mera blir uppkopplade mot Internet. Vilka möjligheter och kanske risker innebär denna utveckling, blir vi smartare eller dummare? Christer Åhlund presenterar sitt arbete med IoT, där saker kan interagera med sina användare och hur man med digital avkänning och öppna data kan skapa nya värden och upplevelser.

Föreläsare: Christer Åhlund, professor i distribuerade datorsystem. Idag arbetar man med system som ska möjliggöra en ökad användning av IoT i vårt samhälle, det kan gälla områden som luftkvalitetsmätning, hälsa och sjukvård i hemmet, smarta hem, hålla koll på sina grejor med mera.

Tid: 8:30-9:15

Plats: Forumsalen, Campus Skellefteå

Målgrupp: gymnasister, allmänhet, studenter

Varför ska vi bli 80 000 invånare – och hur?

Stolthet och fördom i Skellefteå. Hur planerar man för en stad som man vill ska växa och vad krävs egentligen för att locka fler att bosätta sig? Fokus på samhällsplanering och hur – och varför! – man ska locka mer människor till Skellefteå.

Föreläsare: Enar Nordvik, teknologie doktor från LTU och arkitekt SAR/MSA från KTH. Arkitekt på Skellefteå kommun med allt mellan cykelställ och stadsdelar. Helena Renström, ekonomie doktor i marknadsföring från Svenska Handels-högskolan i Helsingfors och marknadschef för Skellefteå kommun.

Tid: 9:30-10:15

Plats: Forumsalen, Campus Skellefteå

Målgrupp: gymnasister, allmänhet, studenter

Träets estetiska egenskaper

Trä är ett miljövänligt material med inneboende estetiska egenskaper. Hur kan marknadens förändrade behov tillfredsställas med svenskproducerade produkter av inhemsk råvara på en konkurrensutsatt europeisk marknad. Hur uppfattar kunderna trä/träprodukter och hur kan dessa kundkrav tillfredsställas via digitala medier och varför är det så viktigt. Valda delar ur pågående forskning presenteras och här kan du läsa mer om projektet FB3B – Framtidens Biobaserade Byggnad och Boende

Föreläsare: Olof Broman, universitetslektor i Träteknik, Luleå tekniska universitet i Skellefteå

Tid: 10:30-10:50

Plats: Forumsalen, Campus Skellefteå

Målgrupp: Gymnasiet, allmänhet

Träbranschen – en utvecklingsbransch att räkna med!

Trästad Skellefteå presenterar tillsammans med TCN – träcentrum norr – hur företagen inom träbranschen kommer att utvecklas inom de närmsta tre åren och vad det innebär för Sverige, norra Sverige, Västerbotten, Skellefteå och för enskilda företag. Hur detta kommer att påverka arbetsmarknaden och hur vi kan vara med och rädda världen och jobba framåt nationellt med stöd av näringsdepartementet.

Föreläsare: Thomas Lundmark, representant för stiftelsen Träenigheten Therese Kreisel arkitekt SAR-MSA (examen från Lunds Tekniska högskola och Lunds Universitet), planarkitekt på Skellefteå kommun.

Plats: Forumsalen, Campus Skellefteå

Tid: 10:50-11:15

Målgrupp: Gymnasiet, allmänhet

Arenan

Framtidens självförsörjande hus

Bostäder som inte har någon elräkning och som drivs av helt förnybar energi, kan det vara framtidens bostäder? I denna föreläsning får du en introduktion till självförsörjande hus och varför det kan bli verklighet i framtiden.

Föreläsare: Jakob Nömm, doktorand i Elkraftteknik, Luleå tekniska universitet i Skellefteå.

Tid: 8:30-9:15

Plats: Arenan, Campus Skellefteå

Målgrupp: Gymnasiet, allmänhet

”Smartbuy”

Smartbuy handlar om att hjälpa små- och medelstora företag att öka sin synlighet på nätet. Genom att Smartbuy hjälper affärerna att förenkla den digitala omvandlingen kan företagen förbli konkurrenskraftiga utan att det påverkar kunden som besöker butiken.

Föreläsare: Karl Andersson, Biträdande professor, Tf verksamhetsledare på Luleå tekniska universitet Institutionen för system- och rymdteknik.

Plats: Arenan, Campus Skellefteå

Tid: 9:30-10:15

Målgrupp: gymnasister, allmänhet, studenter

Den kloka staden – Skellefteå som nod i informationssamhället

När IT blir alltmer normalt och osynligt i våra liv, så förändras vår upplevelse av den. Informationssamhället har inget centrum, säger informationsfilosofen Luciano Floridi, utan vi är alla mer eller mindre provinsiella. Det gäller bara att få ett grepp om hur vi kan agera i denna förändrade värld när det gäller utbildning, kompetensförsörjning, omvärldsbevakning, innovation, mm. Informationsfilosofi kan hjälpa oss.

Föreläsare: Anders Norberg, utbildningsstrateg Skellefteå kommun, fil. Dr

Tid: 10:30-11:15

Plats: Arenan, Campus Skellefteå

Målgrupp: gymnasister, allmänhet, studenter, pedagoger

Workshops /Dialog Campus

Workshop #Idélabbet:

Kom till Campus Skellefteås eget kreativa skapande miljö. Prova på ny teknik och ser hur lätt det är att gå från idé till verklighet. Möt Peter, Devi, Kristoffer, Adoptikum, studenter och LTU Business. Öppet hus - först till kvarn.

Plats: Idélabbet

Tid: 8:30-11:30

Målgrupp: gymnasister

Workshop #idégenerering

Hur ser din smarta framtidsstad ut. Inspiration och idégenerering i ledning av Ida Lindh, forskare inom Entreprenörskap och Innovation, Luleå tekniska universitet och Erika Lind, forskare inom Produktinnovation, Luleå tekniska universitet

Först till kvarn, ingen föransökan.

Plats: Idélabbet

Tid: pass 1: kl. 9:00 Pass 2: kl 10:30

Målgrupp: gymnasister

Dialog #kulturhus

Är du nyfiken på Skellefteås kommande kulturhus? Kom förbi och titta på en modell av huset, samt passa på att ställa dina frågor till bitr. projektledare Hanna Hedlund.

Förutsättningar: Öppen utställning

Plats: Forum foajé

Tid: 8:30-11:30

Målgrupp: gymnasister

FORSKARMÄSSA 08.30–12.00 FORUM, CAMPUS SKELLEFTEÅ

Rent vatten – en självklarhet eller en skyldighet. Och i så fall vems skyldighet. Hur skyddar vi våra vattentäkter och hur säkerställer vi att vårt dricksvatten inte förorenas. Vattenskyddsområde är till för att ur ett långt perspektiv skydda och säkra vattentillgångar som är viktiga för dricksvattenförsörjning samt för att säkra kvaliteten på råvatten vid den dagliga dricksvattenproduktionen. Vad innebär ett vattenskyddsområde och vem bestämmer vilka regler som alla människor och företag i de områdena ska följa.

Älska din toa - Vad får man spola ner i toaletten och inte. Vad händer när vi gör fel och avloppen inte kan hantera det som spolas ned.

Kretsloppet – Hållbarhet och miljö – Kranvatten eller flaskvatten – Vad kostar det dig och vad kostar det miljön. En dialog om hållbarhet och smart tänkande.

Fairtrade City – Skellefteå är en diplomerad Fairtrade City med engagemang för rättvis handel och etisk konsumtion. Fairtradearbetet är viktigt för att öka kännedomen om och efterfrågan av varor som har blivit producerade med respekt för mänskliga rättigheter i andan av Agenda 2030 och för att odlare och anställda i länder med utbredd fattigdom ska få bättre arbets- och levnadsvillkor. Möt Anna Nordström som visar på Fairtradeprodukter och berättar om sina erfarenheter kopplat till studieresan i Sydafrika. <http://www.skelleftea.se/kommun/fairtrade-skelleftea>

Gör av med din energi hos oss! Tipstävlingen som kräver det lilla extra så gnugga energiknölarna och tävla om fina priser.

Vad kan du om EU - Prova dina kunskaper och tävla om olika priser. Ta del av vad som är nytt på EU-nivå när det gäller forskning och utveckling inte minst kring Smarta städer, Ekologiskt byggande mm.

NUITEQ - offer you a hands on experience Snowflake MultiTeach, NUITEQ's fun collaborative touchscreen technology for classrooms that makes teaching and learning more exciting. The future is here now!

Livsviktigt - Hjärt- och lungrehabilitering. Prova på och lär dig. Vårdutbildningen lär dig hur du kan rädda liv.

Utställning Ge plats - På en plats som vill utvecklas, växa och locka fler måste det finnas många olika ledare. Skellefteå behöver fler typer av pådrivare, påverkare, inspiratörer och initiativtagare som kan ta hela samhället framåt. Lokala ledare visar andra sidor och utmanar begreppen manligt och kvinnligt, förväntningar och stereotyper.

Plugga på universitet - Funderar du på att plugga vidare? På Luleå tekniska universitet i Skellefteå finns ett stort utbud av utbildningsprogram både på grund- och avancerad nivå. Dessutom erbjuder vi Tekniskt Basår för dig som saknar behörighet till ingenjörprogram. Besök oss så får du veta mer.

FORSKAR FREDAG

Exploratoriet

Skolprogram - "Syltburkar och mikrovågor – en sällsynt smart historia.", möt gårdagens forskare som gjort framtiden möjlig. Interaktivitet, upptäckarglädje och lekfullhet ska locka fram intresset för teknikyrken hos de unga besökarna. Kunskap ska vara kull!
Vetskapsteatern ca 35 min och utställningarna är igång för egna uppdrag och upptäckter.

Ålder: Högstadiet.

För mer info kontakta britt-marie.forslund@exploratoriet.se (Fullbokad)

Allmänt program under ForskarFredag

11.00 Dörrarna öppnar för allmänheten

14.00 Visning av stjärnhimlen i Planetariet

After Work på Exploratoriet kl 17-20

En vuxen after work med en barnslig touch. En aktivitet för hela familjen, utställningar, spännande miniföreläsning och lättare förtäring. Kom och trivs med ForskarFredag på Exploratoriet. Vi garanterar att barnen kommer att trivas medan du minglar med andra vuxna.

Eventet samordnas med Frikväll. Fri entré. Välkommen!

16.30 Föranmälda är välkomna på en lättare förtäring.

Anmälan till info@exploratoriet.se

17.00 Miniföreläsning med Pär Lärkeryd, Norra skogsägarna, om hur Västerbottens skogar kan bidra till lösningen på klimatfrågan. ca 30 min
Lokal: Ovum med plats för ca 70 personer. Först till kvarn gäller.

18.00 Exploratoriets vetenskapsteater: Syltburkar och mikrovågor – en sällsynt smart historia ca 35 min. Lokal: Ovum med plats för ca 70 personer, Först till kvan gäller.

20.00 Exploratoriet stänger för kvällen.

Workshop/Föreläsning– En resa i industrihistoria

Kom och hör berättelsen om Skellefteå stads första industri grundad 1855. (Skellefteå Ångbryggeri) Från början tillverkades svenskt och bayerskt öl samt bayersk porter, längre fram även läskedrycker. Sara Sharif, Företagsarkivet i Westerbotten berättar om det rika arkivmaterialet och visar hur man kan söka ibland ritningar, bilder och dokument.

Målgrupp: gymnasister, studenter, allmänhet

Anmälan till: sara.sharif@foretagsarkivet.se

Tid: 10:30-11:30

Plats: Vardagsrummet, Campusbiblioteket, Campus Skellefteå

Arrangör: Företagsarkivet i Westerbotten

Forskarrum

Workshop – Arkivdetektiv

Under ForskarFredag har ni chansen att följa med ner i Folkrorelsearkivet lokaler! Ni får se hur ett arkiv fungerar och titta i spännande arkivmaterial. Tillsammans med våra arkivarier får ni prova på att vara arkivdetektiver!

Ålder: åk 3-5

Anmälan till marika.eserstam-kjellsson@folkrorsearkivet.se

Tidsåtgång: ca 1 timme

Plats: Nordanå

Arrangör: Folkrorelsearkivet i Westerbotten

